

60 + työnhakijat
Kelan puheenvuoro

Organisaatio Asiakaspalveluyksiköt

ALUEELLISET ASIAKASPALVELUYKSIKÖT 1.1.2016

Kela[®]

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

● **POHJOINEN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

● **ITÄINEN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

● **KESKINEN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

● **LÄNTINEN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

● **ETELÄINEN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

● **PÄÄKAUPUNKISEUDUN
ASIAKASPALVELUYKSIKÖ**

**YHTEYSKESKUS:
KELAN VALTAKUNNALLINEN
PUHELINPALVELU**

6 ASIAKAS-
PALVELU-
YKSIKÖÄ

Kelan asiakaspalvelusta vastaa
Asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö.

 Toimistoja	183
 Yhteispalvelupisteitä	140
 Puhelinpalvelu	8–18
 Verkkoasiointi	24/7

(Tilanne 11/2015)

Perustietoa Pohjoisen alueesta

- **9** palveluryhmää
- **6-21** palveluneuvojaa ryhmästä riippuen
- **44** toimistoa
- **28** yhteispalvelupistettä
- **68** kuntaa
- **740 000** asukasta

Kelan asiakaspalvelusta

- Asiakkaiden palvelussa käytetään Kelan olemassa olevia palvelukanavia:
- Toimisto,, verkko-, puhelin- ja ajanvarausasiointi, etäpalvelut sekä yhteispalvelupisteet
- Mahdollisuus asioida myös ajanvarauksella; sekä palveluneuvoja, että asiakas voivat varata sinulle ajan joko toimistoon tai puhelinajanvaraukseen.
- Puhelinpalvelu:
- Palvelee ma – pe klo 8 – 17 (palvelunumerot etuuksittain, sisältää takaisinsoittopalvelun)(12.2. alkaen klo 9 – 16)

Kelan asiakaspalvelusta

- Verkoasiointipalveluihin panostetaan 24/7
- Asiakkaat ohjataan hakemaan etuutta verkossa (myös toimeentulotukiasiakkaat) Verkoasiointi nopeuttaa asian vireille tuloa.
- Asiointipalvelussa voi hakea etuutta, lähettää hakemuksen sekä tarvittavat liitteet, ilmoittaa muutoksista, lakkauttaa tuen, muuttaa tilinumeroa. Palvelussa voi myös tarkistaa, onko hakemus ratkaistu, paljonko etuutta maksetaan ja koska on maksupäivä.
- Palvelussa voi lähettää etuusasioihin liittyviä viestejä.
- Tällä hetkellä noin 70 % asumistuen ja työttömyysturvan hakemuksista tehdään verkossa.

Kelan asiakaspalvelusta

- Ajanvarauspalvelu on heille, joiden tilanteen hoitamiseen tarvitaan laajempaa osaamista ja enemmän aikaa. Myös puhelinajanvarausta.
- Kemin toimisto on avoinna keskiviikkoisin vain ajanvarauksella ja Tornion toimisto on avoinna torstaisin vain ajanvarauksella, muina päivinä toimistot ovat avoinna klo 9 – 16.(Lisäksi ajanvarauksella voi asioida Kemin toimistossa tiistaisin klo 9 – 10 ja torstaisin klo 8 – 9 ja Tornion toimistossa voi asioida ajanvarauksella keskiviikkona klo 9 – 10.)
- Voit varata ajan www.kela.fi tai palveluneuvoja voi varata sinulle ajan toimistossa (ajanvaraukseen et tarvitse verkkopankkitunnuksia)
- Ajanvarauksessa voidaan tehdä myös suullisia hakemuksia

Virtun kautta asiointi

- Virtu on palveluportaali, joka tarjoaa sähköisiä sosiaali- ja terveystalvaeluita asiakkaan tueksi, Kela on myös mukana palvelussa
- Palvelupisteen käyttö on maksutonta ja palvelut ovat tietoturvallisia
- Lähin palvelupiste on Torniossa (avattu 6.9.2017) kunnan tiloissa
- Voit asioida virtun kautta myös Kelassa. Kuvapuhelinpalvelun avulla voit saada neuvoja ja ohjausta Kelan etuuksista ja palveluista.
- Virtu pisteellä voit käyttää kuvapuhelinpalveluita, internetissä olevia palveluita, kopioida ja skannata asiakirjoja sekä maksaa vaikka laskuja viivakoodinlukijalla.
- Virtu piste on käytettävissä ilman ajanvarausta, jos se on vapaana, tai sen voi varata omaan käyttöön.

Työkyvyttömyyseläke

- Yleiset edellytykset:
- 16 – 64- vuotias
- Työkyky on alentunut sairauden, vian tai vamman vuoksi
- Ei kykene tavalliseen työhönsä tai muuhun siihen verrattavaan työhön, josta saisi toimeentulonsa
- Kun arvioidaan 60-vuotta täyttäneen työkyvyn alentumista, voidaan painottaa työkyvyttömyyden ammatillista luonnetta, jos ansioura on ollut pitkä.
- Yli 60-vuotiaalla työstä johtuva rasittuneisuus ja kuluneisuus liittyvät ikääntymisen aiheuttamiin tekijöihin ja tekevät työn jatkamisesta kohtuutonta

Työkyvyttömyyseläke 60-vuotta täyttäneelle

- Työkyky arvioidaan suhteessa hänen työhönsä tai ammattiaan vastaavaan työhön
- Työkyvyttömyyseläke alkaa yleensä sairauspäivärahan jälkeen
- Jos hakija on täyttänyt 63-vuotta, työkyvyttömyyseläke voi alkaa aikaisintaan samasta ajankohdasta kuin työeläkejärjestelmän vanhuuseläke
- Työkyvyttömyyseläkkeen hakemiseksi tarvitaan B-todistus ja työkyvyttömyyseläkehakemus

Lisäpäivät ikääntyneille

- Syntynyt vuosien 1950 – 1954 välisenä aikana ja siis täyttänyt 59-vuotta
- Syntynyt vuosien 1955 – 1956 välisenä aikana ja täyttänyt 60 vuotta
- Syntynyt 1957 tai sen jälkeen ja täyttänyt 61-vuotta ennen 500 päivän enimmäismaksuajan täyttymistä
- Lisäksi edellytetään, että on ollut työssä vähintään 5 vuotta edellisen 20 vuoden aikana.
- Lisäpäiviä maksetaan enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jolloin täyttää 65 vuotta.
- Työmarkkinatuen saajalle ei ole oikeutta lisäpäiviin, ei myöskään yrittäjällä

Vanhuuseläke pitkäaikaistyöttömälle

- Voit saada vanhuuseläkkeen aikaisemmin ja lisäpäivien perusteella myönnettyyn vanhuuseläkkeeseen ei tehdä varhennusvähennystä
- Voit saada vanhuuseläkettä lisäpäivien perusteella 62 vuotiaana, jos olet syntynyt 1957 tai sitä ennen
- 64-vuotiaana, jos olet syntynyt vuosina 1958 – 1961
- Voit itse valita, että haetko pitkäaikaistyöttömän vanhuuseläkettä 62 tai 64- vuotiaana tai myöhemmin
- Jos et halua hakea sitä, sinulle voidaan maksaa työttömyyspäivärahaa sen kuukauden loppuun, kun täytät 65-vuotta

Varhennettu vanhuuseläke Kelalta

- 63 vuotta täyttänyt ennen vuotta 1958 syntynyt
- 64 vuotta täyttänyt vuosina 1958 – 1961 syntynyt
- Määrä on pysyvästi pienempi, vähenee 0,4 % jokaiselta kuukaudelta, jolta varhennat eläkettä
- Jos otat eläkkeen heti 63-vuotiaana, varhennusprosentti on 9,6 %
- Voit selvittää etukäteen määrän: pyydä työeläkelaitoksen laskelma ja sen perusteella Kela voi selvittää saisitko kansaneläkettä
- Hae vanhuuseläkettä ja työeläkettä verkossa eli kirjaudu asiointipalveluun verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella

Esimerkki varhennetusta vanhuuseläkkeestä Kelasta

- Kansaneläkkeen vanhuuseläke alkaa 65-vuoden iässä normaalisti.
- Esimerkki varhennuksesta:
- Maija jää työeläkkeelle 63-vuotiaana. Hän saa työeläkettä 700 e/kk. Hän hakee lisäksi kansaneläkkeen varhennettuna kahdella vuodella. Kansaneläke on 9,6 % pienempi kuin se olisi Maijalle 65 vuoden iässä. Maija asuu yksin ja saa työeläkkeen lisäksi kansaneläkettä 277 e/kk
- Osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä voit kysyä omalta työeläkelaitokseltasi

Eläkkeiden hakeminen

- Kaikkia eläkkeitä täytyy aina hakea
- Voit hakea verkkopalvelussa samalla kertaa työ- ja kansaneläkettä sekä vanhuuseläkettä ulkomailta (Kelan ja työeläkelaitosten yhteinen hakemispalvelu) Tarvitset vain pankkitunnukset tai sähköisen henkilökortin
- Vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä voi verkkopalvelussa hakea vain Suomessa asuva asiakas
- Vanhuuseläkettä voidaan hakea enintään 6 kuukautta takautuen, työeläkkeissä on yleensä 3 kuukauden takautuva hakuaika
- Lisätietoja Kelan eläkkeistä www.kela.fi, työeläkkeistä www.tyoelake.fi, voit laskea työeläkkeen määrän ennalta ja tarkistaa työeläkeotteesi

Eläketuki

- Oikeus henkilöllä, joka on syntynyt ennen 1.9.1956
- Alle 65-vuotias
- Asuu Suomessa
- Ollut oikeutettu työmarkkinatukeen 31.8.2016
- Saanut 1.9.2010 – 31.8.2016
- Työmarkkinatukea vähintään 1250 päivää tai
- Enimmäisaika työttömyyspäivärahaa ja lisäksi työmarkkinatukea vähintään 750 päivää
- Eläketuella ollessaan voi tehdä työtä rajoituksetta
- Määrä 2018 775,27 e/kk

- Jos sairaus tai vamma heikentää työ- tai toimintakykyä, kuntoutuksesta saattaa olla apua.
- Esim.
- Lääkinnälliset kuntoutuskurssit työ/toimintakyvyn parantamiseksi/ylläpitämiseksi
- Kuntoutuspsykoterapia 16-67-vuotta
- Ammatillisessa kuntoutuksessa ei ole ikärajaa, mutta harvemmin 60 + sitä tarvitsee tai hyötyy, kun huomioidaan jäljellä oleva työaika
- Ota yhteyttä lääkäriin, kun haluat selvittää mahdollisuutesi kuntoutukseen. Kuntoutuksen hakemiseen tarvitaan lääkärintodistus
- Lisätietoja www.kela.fi/henkilöasiakkaat/kuntoutus
-

Kela neuvonta ja työkykyneuvonta

- **Kenelle henkilökohtaista Kela-neuvontaa**
- Henkilökohtainen neuvonta on suunnattu aikuisille, nuorille ja lapsille (perheille), joilla on esim. vakava sairaus, vamma, oppimisvaikeuksia tai kehityshäiriöitä. Yhteistyötä voidaan tehdä mm. terveydenhuollon, sosiaalitoimen, opetustoimen, työvoimahallinnon tai kuntoutustahojen kanssa. Kaikissa toimistoissa ei ole Kela neuvojaa, lähin Rovaniemellä
- **Kenelle työkykyneuvontaa**
- [Työkykyneuvonta](#) on Kelan palvelu sairauspäiväraha- ja työkyvyttömyyseläkeasiakkaille, jotka tarvitsevat yksilöllistä tukea työkyvyn edistämiseksi. Neuvonnalla tehostetaan asiakkaan kuntoutustarpeen selvittämistä ja kuntoutukseen ohjaamista.

Yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki

- Yleistä asumistukea voidaan myöntää Suomessa sijaitsevan asunnon asumismenoihin vuokra-asuntoon, omistusasuntoon, osaomistusasuntoon tai asumisoikeusasuntoon
- Määrään vaikuttavat asumismenot, sijaintikunta, ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä ja bruttotulot
- Tuloina otetaan huomioon palkkatulot, sosiaalietuudet, pääomatulot esim vuokratulot, talletukset yms
- Voit laskea asumistuen määrää www.kela.fi/laskurit
- **Eläkkeensaajan asumistuki:** Maksetaan Suomessa sijaitsevan asunnon asumismenoihin
- Määrään vaikuttavat asumismenot, perhesuhteet, tulot ja omaisuus

Toimeentulotuki

- On viimesijainen tuki
- Jos kaikki tulosi ja varasi ja muut sinulle myönnetyt sosiaalityöt eivät riitä välttämättömiin menoihin kuten ruokaan ja asumiseen
- [Lisätietoja saat](#)
- www.kela.fi/toimeentulotuki

- Laskurilla voit laskea olisiko sinulla mahdollisuutta toimeentulotukeen
- Perusosan määrä yksin asuvalle on 491,21 euroa vuonna 2018.

Aktiivimalli perusasiat

- Aktiivisuusehto täyttyy, jos työtön tekee jotain seuraavista tark.jakson aikana:
- 18 tuntia palkkatyötä, josta tehdään työsopimus ja maksetaan työehtosopimuksen mukaista palkkaa (epätav työ/opettajat vähempi)
- Ansaitsee yritystoiminnassa 241 euroa (ei tarvitse y-tunnusta) tai
- On 5 päivää TE-toimiston työllistymistä edistävässä palvelussa
- Yhdistelmiä em.asioista ei voida laskea yhteen
- Työksi ei sovellu talkootyö eikä työ kolmannella sektorilla järjestöissä
- Voimaan 1.1.2018, työttömän on täytettävä aktiivisuusehto, tarkastellaan 65 päivän välein

Mitä esim. luetaan työllistämistä edistäviin palveluihin

- Työhönvalmennus
- Ura- ja ammatinvalinnanohjaus
- Kuntouttava työtoiminta
- Omaehtoinen opiskelu
- Työnhakuvalmennus
- Uravalmennus
- Työ- ja koulutuskokeilut
- Myös rekrytointikokeilu voi täyttää aktiivisuusedellytyksen

Sanktio ja ketä malli koskee ja ketä ei koske

- Jos ei täytä aktiivisuusehtoa, työttömyysetuutta leikataan 4,65 % seuraavan tarkastelujakson ajaksi. Määrä vastaa yhtä korvauksetonta päivää kuukaudessa. (tt + lapsikorotus+mahd korotusosa, mistä lasketaan, kulukorvausta ei oteta huomioon)
- Koskee liiton päivärahalla olevia, lisäpäivillä olevia (putki) ja kaikkia työttömiä lukuun ottamatta niitä, jotka saavat työkyvyttömyyden tai vamman perusteella myönnettyä etuutta (kuntoutustuki, vammaistuki yms),
- työskentelevät omais- tai perhehoitajana tai ovat hakeneet työkyvyttömyyseläkettä ja odottavat päätöstä. Ei koske myöskään lyhytaikaisesti lomautettuja.

Muuta huomioita ja vaikutus

- Kannattaa ilmoittaa maksajalle em.asioista, esim. omais- ja perhehoitajasopimus tallennetaan järjestelmään, joten henkilö ei nouse millekään aktiivisuuden seurantalistoille
- Työttömyysetuus pienenee vain kerran 4,65 % normaalitasosta eli jos ei ole aktiivinen seuraavallakaan 65 päivän kaudella, pysyy samana 4,65 % alennettuna, ja jos on aktiivinen, niin nousee normaalitasolle seur. kaudella
- Maksaja seuraa aktiivisuutta, ei Te toimisto
- Stm ohjeet tulossa helmikuussa, mitkään tahot eivät vielä osaa sanoa tarkkaan käytännöistä

Muuta huomioitavaa jatkoa...

- Kelassa pääte lukee suoraan työllistämistä edistävistä palveluista tiedon lausunnosta
- Tilanteissa, joissa aktiivisuutta ei voida vielä tallentaa järjestelmään:
- Asiakas ilmoittaa tt2:ssä onko hän ilmoituksen ajalla:
- 5 päivää työllistämistä edistävissä palvelussa
- 5 päivää muussa työvoimaviranomaisen järjestämässä työllistymisedellytyksiä parantavassa palvelussa
- 5 päivää muussa rekrytointia tukevassa toiminnassa
- Eli kannattaa ilmoittaa maksajalle kaikista muutoksista aina
- Tutustu www.kela.fi aktiivimalli usein kysytyt kysymykset